

Ⓢ Document A-114

May we certify bread baked on *Shabbos* as *pas yisroel*?

Rabbi Rockove
December 2000

Upon being involved in the upgrading of the *Pas Yisroel* system at a certain Jewish-owned bakery in Brooklyn, NY, Rabbi Yaakov Lifchetz raised the question if we should be certifying bread baked by a Jewish bakery that bakes on *Shabbos* as being *Pas Yisroel*?

Both Rabbi Belsky and Rabbi Schachter replied that by labeling bread *Pas Yisroel* we are stating that it is *Mehadrin* – Bread baked by a Jewish bakery on *Shabbos* can not be labeled as such. **Therefore, they both said we should not certify such bread as *Pas Yisroel*.** Rabbi Elefant accepted this *Psak* as becoming policy.

כן נראה נכון.

וה' נראה להוסיף, דאף הפת שנאפית באמצע השבוע וקיימת אפשרות שכל הכלים הם כבר אינם בני יומן, מכל מקום לדעת תשובות הרשב"א (הובא במשנה ברורה סימן ש"ח ס"ק ד') שיש בעיא של בליעת כלים בכל מבשל בשבת, מן הנכון להצריך הכשר כלים אפילו לכלי שאינו בן יומן,¹ ואף דבליעה מכלי שאינו בן יומן אינה אוסרת בדיעבד, ולפי דעת הגר"מ פיינשטיין הוא היתר גמור לאכלו אפילו לכתחילה – אלא שהיהודי המבשל בכלי שאינו בן יומן הוא שעובר על הגזרה דרבנן, מכל מקום, הלא הבית יוסף (יו"ד סימן קכ"ב דף קצ"ה.) הביא מהרשב"א (בתורת הבית בית ד' סוף שער ד') שכמו שאין מבטלין איסור לכתחילה, ואם בטלו במזיד איכא קנסא, ואסור למי שנתבטל בשבילו, כמו כן המבשל בכלי שאינו בן יומן, שאסור למי שנתבשל בשבילו, וכאן במפעל של יהודים, לדעת הבית יוסף הנ"ל על פי דברי תשובות הרשב"א הנ"ל – יש לאסור באמת (אפילו בדעבד) את הפת הנאפית אפילו באמצע השבוע וכן כתב אף הלבושי שרד שמה (לסימן קכ"ב על דעת הט"ז שמה), והובא דבריו בפתחי תשובה שמה. ובררכי תשובה (שמה) גם כן הביא דברי הרשב"א הנ"ל להלכה. אלא שהגר"מ פיינשטיין ערך תשובה (יו"ד חלק ב' סימן מ"א) והחליט דלא קיי"ל כהך בית יוסף, אבל אף זו קולא והכרעה היא, והצהרה על מעטפת-הפת באותיות גדולות "של קידוש לבנה" – פת ישראל – מורה על מהדרין עבור אלו שלא רוצים לסמוך על קולות (אפילו מקובלות ומוחזקות כפת פלטר), ומסתברא שאין זה נכון להרשות להם לרשום כן בכה"ג. כנ"ל.

צבי שכטר

י"ט אדר תשס"ד

Rav Belsky read and signed this

¹ כמבואר בש"ך ליו"ד (סימן קי"ט ס"ק כ') שרק בדבר שנאסר מטעם מנהג אין אוסרים בכלי שאינו בן יומן, אך בכלי שנאסר בשאר איסור דרבנן יש לאסור לכתחילה אפילו באינו בן יומן, ומסתמא צריך לפרש דס"ל דכה"ג לא מיקרי גזרה לגזרה, שגזרת אינו בן יומן אטו בן יומן, לא נגזרה במיוחד להשמר מעבור על האיסור דרבנן, עיין מה שכתבתי בזה בספרי ארץ הצבי (עמוד נ"ח) בשם כמה אחרונים. אכן בגליון מהרש"א לסימן קכ"ב סעיף ב' ציין לתשובות הנודע ביהודה (יו"ד תנינא סימן נ"א) שכתב שמעיקר הדין מסתמא נכון לומר שגזרת אינו בן יומן אטו בן יומן רק נוהגת בכלי שבלע איסור דאורייתא, ודלא כהנ"ל [ועיין עוד שמה בפתחי תשובה לסימן קכ"ב ס"ק ב' ובדרכי תשובה שמה ס"ק ו'], והשווה מה שהבאנו במקום אחר מדרשת הנודע ביהודה לענין מעמיד בסכך פסול דרבנן.